

יום	יום להורש	יום מוה"ר	ליקוטי חלקות	מסנה ברורה	השתפכות הנפש	שולחן ערוך
שבת	כ"ג	ל"ט	רכז	חורה	ק"ה ק"ו	שמי"ג-ה"א
א	כ"ד	מ	רכח	קנט	ק"ז ק"ח	שנ"א-ב
ב	כ"ה	מ	רכט	קנט	ק"ט ק"י	שנ"ב-ג
ג	כ"ו	מא	רל	קס	ק"א ק"ב	שנ"ג-ד
ד	כ"ז	מא	רלא	קס	ק"ג ק"ד	שנ"ד-ה
ה	כ"ח	מב	רלב	קסא	ק"ז ק"ח	שנ"ה-ו
ו	כ"ט	מב	רלג	חורה	ק"ז ק"ח	שנ"ו-ז

בקרני אור

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

485 | פרשת נצו"י | כ"ג אלול תשפ"ו

תפוז תפלתו לפניך בתם וביושר

טוב ומה רע, אבל הרעל הזה של ההתחממות מפעפעת והורסת מבפנים, וגורמת לחשוב אולי בכל זאת ניתן להערים ולעבור את פי ה' חלילה.

וכאמור, **רופאי הנפש האמיתיים מצאו את הפתרון: לעסוק בעבודה של תמימות ופשיטות**. כך, בלי שום תכנית, בלי שום עמקות רעיונית, אלא לשבת ולהתמים עצמו בבקשה ותחינה של עוד פרק תהלים ועוד סליחה, עוד פעם לעורר רחמים באמירת "ג מדות ועוד צעקה פשוטה מאד מעמקי הלב היבש והערל.

התמימות הזאת מטהרת את עומק הרעל הכי אכזרי. זו לא תפילה באין ברירה אחרת, לא תרופה של "טוב יותר מלא כלום", אלא עמקי העמקים של סם המרפא המיוחד במינו, מול עומק העמקים של הרע. עומק החכמה שבתמימות. וככל שנתמים עצמנו יותר בתפלות אלו - שעל אף שהלב לא רואה בכך שום תועלת נעסוק בשלנו בתמימות, כך תתרפא המחלה האיומה שבתוכנו שגורמת לכל התוצאות המרות.

וכך כותב הרופא הגדול והמופלא במכתב לבנו (עלים לתרופה, מיום ב' בהעלותך תקצ"ז): "דברי רבינו הנשגב זכרוננו לברכה חיים וקיימים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים, ואם אמנם הם דברי פשיטות ותמימות, אבל כבד וקשה מאד לקבלם מריבוי המסכים המבדילים ובלבולי הדעות של כל אחד, והשטותים של כל אחד הנקראים אצל העולם 'חכמות', שהם מסבכים ומעמקים הלב מאד בכמה דרכים נבוכים, והעיקר כמה **שמחליש דעת האדם ועושה עצמו כאיש אמת, עד שרבים מחכמים כאלה אומרים בלבם: מה יועילו לי דברים כאלה, הלא אף על פי כן אני יודע בעצמי האמת מה שאני עושה ומה שנעשה עמי, עד שמתחיל לרחק עצמו מצעקה ותחנונים**, וכתוב 'יום תעזבני יומיים אעזבך', עד שחולפים ח' יומים או שנים שמתרחק מאד..."

ה'חכמה' הזאת שנדמית כל כך ישרה - 'לבחון על פי הבנתי אם התקדמתי על ידי כל התפלות והצעקות או לא' - נקראת אצל הרופא הגדול עיקום בדרך נבוכה, זה מה שמנתק את האדם משורש תקוות ומרחיקתו מהצלח חייו. ובימים אלו אנו מתחדשים באמירת סליחות תחנונים ובקשות בתמימות ופשיטות בלי שום הבנה אנושית, ושם דוקא טמונה תקוותנו העצומה.

נשנן ונזכור היטב ש"עיקר העבודה של כל ישראל בראש השנה ויום הכיפורים וכל עשרת ימי תשובה הוא בפשיטות ובתמימות גמור בלי שום חכמות כלל, כי אז הכל שבים אל האמת ומתפללים וצועקים להשם יתברך מעומק הלב בפשיטות ובתמימות בלי חכמות כלל ומבקשים רק מתנת חיים, כמו שאומרים 'לא בחסד ולא במעשים באנו לפניך כלתים וכרשים דפקנו דלתיך'. כי זה עיקר דרך התשובה שמקבלין מהצדיק הגדול האמתי, שמאיר בישראל דרכיו האמתיים להתנהג רק בתמימות ופשיטות באמת ובאמונה שלימה בלי שום חכמות כלל" (ליקוטי, בית הכנסת, יז).

והיא שתושיענו ותרפא לא תחלואי נפשינו, ותמשיך לנו שנה טובה ומתוקה.

שוב 'סליחות'. הוא חושב בעגמה על השנה שחלפה, שדמתה פחות או יותר לקודמותיה. היו פה ושם התקדמויות זוטרות, אבל באופן כללי המצב נשאר כמו שהיה, הכשלונות והנפילות הכואבות והצורבות, ההרגלים המרים והטבעים השפלים. 'מה יתן ומה יוסיף אם אשב פה ואגיד סליחות ופיוטים אחד הפשוטים שבעם? אני צריך איזו שהיא תכנית נפלאה ועמוקה שתשנה אותי מן הקצה אל הקצה! מי יתן ואמצא איזו חכמה נפלאה שתביא פתרון ומזור למכאובי נפשי'...

זה ברור שביום הכי גורלי חיפשו וביקשו חכמי התורה וצדיקי האמת את התרופה הכי יקרה ועצומה, הם ידעו והעמיקו בעוצם ורוחב ביתנם מה הכי נחוץ כדי להינצל להבא ולתקן העבר בשורש השורשים. וראה זה פלא: דוקא בימים הכי מכריעים, בימי המשפט שבהם חורצים גורלו של כל אחד לחיים או להפכו ח"ו, דווקא אז תיקנו והנהיגו להניח את כל העמקויות והחכמות, ולהתחיל לדבר אל ה' בתמימות ופשיטות גמורה, להתחנן ולבקש, לפייס ולרצות, ממש כמו כל פשוטי העם, בלי שום תכניות עמוקות ומורכבות, רק לעמוד ולהתחנן על הנפש.

"שכל זה עיקר עבודתנו בראש השנה ויום הכיפורים - כותב רבי נתן - שאנו עוסקים רק לגלות מלכותו בלי שום חכמה, כי אנו מסלקים דעתנו לגמרי ומבטלים עצמנו לגמרי, שזהו עיקר עבודתנו באלו הימים הנוראים, שאז עוסקים כל ישראל בתפילות ותחנונים, ובשירות ותשבחות של ספר תהלים, ושאר מיני בקשות ותחינות וסליחות ופיוטים וכו', שכל זה הוא בחינת תמימות ופשיטות בלי חכמות כלל, כי אנו מגלין מלכותו יתברך בתמימות לבד בלי שום חכמות" (ליקוטי הלכות, נשילת ידים שחרי"ג, ה).

אם זה 'עיקר עבודתנו' הרי שזה לא במקרה. אדרבה, רופאי הנפש הקדושים ידעו והבינו היטב כמה מרפאים את תחלואי נפשינו, הם ידעו את יצרנו וכיוונו את סמי המרפא המועילים ביותר. רבי נתן מבאר שם, שהיות וביום ראש השנה שבו נברא אדם הראשון הוא נכשל וחטא בחטא עץ הדעת שהוא שורש כל החטאים שבעולם, על כן עוסקים ביום הזה ולפניו ולאחריו בתיקון חטא זה שהוא גם שורש החטאים אצל כל אחד ואחד. שרשו של החטא היה שאדם הראשון התגאה והתחכם על ציווי בוראו, הוא לא קיבל בתמימות ובפשיטות את אשר ציווה עליו וניסת על ידי הנחש שלא להיכנע למצוות ה' אלא "והייתם כאלקים יודעי טוב ורע", כמי שאומר: אתם בעצמכם תחליטו מה טוב ומה רע עבורכם, תטעמו תרגישו ותכריעו לכאן או לכאן. והסוף המר ידוע, ועדיין מדמם באופן כה אכזרי עד היום הזה, ה' ישמרנו מעתה. **ההתחממות הזאת היתה אסון הבריאה האיום ביותר, אשר ממנו נובעים כל המיתות, השחיתות, ההריגות, הגזירות, הצרות, האסונות, החשכויות, והגלויות בגוף בנפש ובמוחו ברוחניות ובגשמיות מאז ועד עתה, ה' יצילנו.**

כל פיתויי היצר מאז ועד עתה יונקים מאותה התחממות, כמה מתוקים היו חיינו אם היינו מאמינים ומצייתים בתמימות לאשר התורה הקדושה וכל צדיקי אמת מתחננים אלינו ללמדנו מה

דבר המערכת

אנו מקווים ומייחלים לילך וליסע בשבוע הבא בעזרת ה' לראש השנה הקדוש והנורא שלו, אשרינו מה טוב חלקנו! גם הנסיעה עצמה; כל פסיעה ופסיעה, וכל יגיעה בהכנות לדרך קדושה זו, בוראת מלאכי מעלה, מליצי יושר נפלאים, כפי שגילה רבינו הקדוש (חיי מוה"ר"ן, רצא).

בתוקף רום מעלת השגתו ובפסגות התעלותו של רבינו הקדוש "בערב ראש השנה האחרון באומין דיבר מזה" - וגילה טפח מעוצם קדושת הנסיעה הזאת - "ואמר: אחלי שאזכה לראות אור בהירות הדרך שאתם נוסעים עליו אלי".

מי יעמוד בסוד קדושים, מי יכול לשער מעלת כל ז"ז בנסיעה קדושה ונוראה זו. וזה מחייב אותנו לגשת ברוממות לנסיעה הזאת, ולא להניח לקטנות המוחין שתגזול מאתנו את המתנה המופלאה הזאת.

זה לא אומר שלא יתכן שבו אדם לא ירגיש טוב ח"ו בנסיעה כזאת, זה לא מכריח שיהיו לנו 'מוחין' כל הזמן. גם רבי נתן עצמו כותב (במכתב מיום ו' וארא תקצ"ה) "היסורים שהיו לי עד הנה מהנסיעה בעצמה אי אפשר לספר, כי הדרך פה מקולקל מאד והסוסים חלשים, כמעט כשל כח הסבל עיניו הדרך לאיש בא בימים כמוני". אבל בתוך כל הבלבול הזה הוא הבין שהנסיעה הזאת היא חלק נכבד מהצלחת חייו, וכפי שממשיך שם: "ואף על פי כן, גם בזה היו כמה הרחבות בלי שיעור. מי יתן ויזכני ה' יתברך שאספר לכם הכל, למען תבינו מזה נפלאות השגחתו יתברך, ואין הוא יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, ומצמצם את עצמו מאין סוף עד אין תכלית בכל מעשה דיבור ומחשבה של כל אדם כפי המקום והזמן ומרמז לו רמזים".

הוא חיפש הרחבות ורמזים, לא נתן לשקוע ב'שום כלום', הוא נאבק וחיפש ורצה. כמובן שהכל היה לפי העת והכח שיש לו אז, וכפי שאמר פעם: "הצדיק רבי זושא אמר, שעל הכל יוכל לתת דין וחשבון, חוץ מיום הנסיעה. ואני אומר, שאני מוכן לתת דין וחשבון גם על יום הנסיעה, רק תלוי לפי היום".

נכון עצמינו בכל יכולתנו לנצל כפי כוחינו את הנסיעה הקדושה הזאת בקדושה ובטהרה, ברצונות ובערגה, ומלאכי מעלה היוצאים מנסיעה זו ימליצו טוב בעדינו לבוא לשלום, ולפעול שם כל טוב.

העורכים

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

היה מפרש רבי מיכלי ב"ר יצחק בן מוהר"ג, ת' בדרך צחות את הנאמר בפסליחות "עשה למען יצחק עשה למען סודך": "נצח" - הוא רבנו, שאמר "נצחתי ונאנחתי" ושמו בגימטריא כמספר "נצח". "סודך" - הוא מוהר"ג, שתגדלתו ומעלתו הוא סוד שסתום ונעלם אף מאתנו...

(שיח שרפי קודש)

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את העיתון באימייל מידי שבוע

הדל"נ 6:24 • נץ החמה 6:13 • סוויק"ש 8:40
צאת השבת 7:35 • צאה"ש לר"ת 8:15

כיצד מתוודים כשהלב סתום?

לבבו רוצה לשוב, רק שמרוב כבידות הלב הרי הוא כאנוס ואינו יכול להתעורר. וכלשונו הזהב של בעל ה'יד הקטנה':

"ועוד יש ענין גדול בזה, אשר באמת אפילו ענין וידוי הפה לבד היא רב וגדול למאד. והוא, **כי כבר ימצא איש, אשר המים הזיונים עברו ראשו, וגברה התאוה עליו למאד והשמן לבבו, ואי אפשר לו בשום ענין לשבר את לבבו הרע להתחרט בלב שלם על פשעיו אשר פשע נגד ה' וכו' - ציוה עליו במצות עשה להתוודות על חטאתו אשר עשה**, כלומר, הגם אשר אין לו שלטון וממשלה על חוזה כובד לבבו להטותה באמת, על כל פנים עם כל זה כאשר יעבור על נפשו רוח טהרה מה, תיכף יעשה את אשר ביכלתו לעשות, והוא **לכוף את גופו ורוח אמרי פיו להתוודות על חטאיו לפני ה'**, ובזה אשר התחיל בשום ענין מה לכוף ולהתיש כח יצרו הרע, על כל פנים לתשובת הפה, וגם לקיים רצונו יתברך אשר ציונו על ככה, הרי אף אם אין לבבו שלם עמו, מכל מקום הרי כבר נקודת רצונו האמתי היא לתשובה, אלא דאריה הוא דרביע עליה, אשר אי אפשר לו לשבר את לב האבן החזק, והרי הוא כמו אנוס מן חוזה כובד לבבו, אבל באמת אמיתת רצונו היא לתשובה. והרי זאת וידוי פה כבר היא תשובה בפה וברצון, ולכן אף הוידוי לבד לתשובה יחשב!" (יד הקטנה על הרמב"ם, הלכות תשובה, פרק א סימן קד).

ואם ירבה האדם להתוודות כפי יכולתו, יזכה עם הזמן להגיע ל'וידוי דברים' שתיאמר בהתעוררות עצומה באופן של "כל עצמותי תאמרנה", וכפי שנמסר מאת אנ"ש: "שאלו: איך אפשר להגיע לבחינת וידוי כזה של 'כל עצמותי' ותימצו שמשום כן צריך האדם להתוודות בכל פעם, ועל ידי רוב והרגל הוידוי יבוא פעם לבחינת וידוי כזה של בחינת 'כל עצמותי תאמרנה', שעל ידי זה יוציא כל צירופיו הרעים החקוקים בעצמותיו" (נחל שורק, אות ע).

אומרים "חטאתי עויתי פשעתי" הלב שלנו מלא בבלבולים ומחשבות זרות. כלשון מוהרנ"ת בתפילתו: "כי מי יאמר זיכתי לבי טהרתי מחטאתי, כי אתה ידעת את לבבנו, כי הלב מעוררב בפסלת ובפניות הרבה, ואפילו בשעה שאני מתוודה ואומר 'חטאתי' לפניך, גם אז באים בלבי מחשבות זרות ופניות גדולות, עד שאי אפשר לי לדבר דיבור אחד באמת כראוי. ואפילו להתוודות על חטאתי מה שחטאתי ופשעתי באמת לפניך, גם זה נמנע ממני" (ליקוטי תפילות, ו).

ולכן אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניה עם בריותיו, רק עליו להשתדל לעשות את שלנו, כפי יכולתנו, ואת השאר ישלים ה' באהבה.

ועיקר מעלת הוידוי הוא - לאו דווקא ההתלהבות אלא בעיקר - נקודת האמת שבלב. שמתוודה בכל לבו, מתוך הכרת האמת שאכן לא התנהג כראוי.

"כי עיקר מעלת הוידוי שחשוב בעיני ה' יתברך כשמתוודין לפניו, הוא האמת, דהיינו מה שהוא מודה על האמת. שזהו עיקר לשון 'וידוי' מלשון 'מודה'. דהיינו שהוא מודה ומתוודה שחטא ופשע נגדו יתברך וכזאת וכזאת עשה, שזה יקר בעיני ה' יתברך, מאחר שעל כל פנים מכיר חטאו ומכניע את עצמו לפניו יתברך, ומודה ומתוודה על האמת שעשה כך וכך נגדו יתברך. וכמו שכתוב 'מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועוזב ירוחם'. דהיינו, מי שהוא שקרן ומכסה פשעיו, לא יצליח. אבל ההיפך, כשאנו שקרן ואינו מכסה פשעיו בשקר, רק שהוא מודה ומתוודה על האמת ומכיר חטאו ועוזב אותם, ירוחם" (ליקוטי הלכות, קריאת שמע שעל המטה, ב).

וגם אם לבו אטום לגמרי, ואינו מצליח כלל לעורר את לבו ברגשי חרטה ובושה. אף על פי כן עצם הוידוי, מה שמתגבר ומוציא מפיו את דיבורי הוידוי ומזכיר את חטאיו בפה - חשובה מאד לפני ה', ונחשבת לתשובה. שהרי בפנימיות

היות שמתחילים לומר סליחות במוצאי שבת באשמורת הבוקר, ומיום זה ואילך עד ליום הכיפורים מרבים באמירת 'וידוי' לפני השם יתברך, אמרנו להתייחס בקצרה אל אחד הקשיים הגדולים שיש לאנשים כערכנו באמירת הוידוי, והוא: אטימות הלב, שאין אנו מרגישים באמת כאב חטאינו, ומחמת זה קשה לנו מאד לומר את הוידוי כראוי.

ולצערנו, ישנם הרבה שמחמת זה כבר הורגלו לומר את הוידוי במהירות, ועוברים על כל ה'רשימה' של "אשמנו בגדנו גזלנו" בחיפזון כאמירת 'וצרות'. עד שכמעט נהפך הדבר להרגל במשך כל ימות השנה, שאומרים את הוידוי שאחר שמו"ע במהירות גדולה, וכבר לכתחילה ממנה השליח-ציבור לסיים את הוידוי ולהתחיל "ג מידות, עד שאין אפילו פנאי לומר את הוידוי במתינות.

ועיקר הסיבה לזה היא, מחמת שאין יודעים עד כמה חשוב אמירת הוידוי במתינות ככוונה גם בלי הרגשת הלב, וחושבים שאין זה שווה מאומה. ולכן, מאחר שלב יודע מרת נפשו שאין מרגישים את הכאב הגדול של העוונות ואין הוידוי נאמר מעומקא דליבא כדבעי, לכן מתייחס האדם בלבבו מלכתחילה, ואומר לנפשו: מה בצע לומר את הוידוי במתינות, מאחר שממילא אין לי שום הרגשה בזה.

אמנם, אם יאמין האדם בחשיבות אמירת הוידוי, גם אם אין לבו מרגיש כראוי את הכאב הגדול - יתעורר מזה גופא שלא לוותר על אמירת הוידוי במתינות וכוונה. וגם אם לבו אטום מלהרגיש באמת את כאבו, עכ"פ יתגבר לומר את הוידוי מילה במילה ולחשוב על מה שמוציא בפיו.

כי באמת, השם יתברך יודע את לבבנו, שאפילו כשאנחנו

פניני התחזקות והתעוררות שנערכו ונעבדו מתוך איצרות שיחותיו של הגר"מ שבעטער שליט"א

שביבי אור

סדר ההנהגה בציונו הק'

לענין הנהגה שמזכים פרוטה בידי שליח שיאמרו עבורו תיקון הכללי - משיב ר' יעקב מאיר כי אמנם יש בזה איזה ענין, אבל ודאי שאין זה נחשב למכירה ממש.

שאלה: פרוטה לצדקה - מה ענינה? **תשובה:** לטובת נשמת הצדיק!

שאלה: ואיך ולשם איזה ענין נותנים הצדקה? **תשובה:** מקנים אותה על ידי אחר, לשם תלמוד תורה "תורה תמימה"... או להכנסת כלה וכיוצא בזה כך שכבר בשעה מעשה שייכת הפרוטה למקבל הצדקה.

שאלה: פרוטה ותיקון הכללי מה קודם? אמנם נאמר פעם כך ופעם כך - נמנח ר' יעקב מאיר - אך בפשטות נראה לתת אותה קודם האמירה, כי בכך מעוררים זכותו. (וברמא, על שם הפסוק צדק "לפני" יהלך)... ומוסיף ר' חיים זילברמן שבכל הספרים כתוב לתת צדקה לפני התפילה, אך בפשטות נראה זה מלשון קדשו של רבינו בהבטחתו: שמי שיבוא על קברו ויתן פרוטה לצדקה ויאמר אלו העשרה קאפיטל תהלים. ומאן דהו מסר בשם ר' לוי יצחק, שמאז ומתמיד תלויה היתה קופה של "נר תמיד" על כותל הציון ונתנו לפני האמירה.

ר' יעקב מאיר מעורר ומזדז לא לשכוח להתפלל ולבקש רחמים על הכלל כולו, כי הרי רבינו הוא "צדיק הכללי" וראוי מאד לעורר רחמים אצלו על שנתן של ישראל בכללותו.

שאלה אחרונה: מה עם ההשתטחות שמשתטחים בפשיטות על קבר הצדיק?

תשובתו של ר' יעקב מאיר חד משמעית: לא כולם ראויים

העולם יהיה מהעשרה מיני נגינה - כנאמר, עתיד הקדוש ברוך הוא לחדש את עולמו, וזה יהיה על ידי העשרה מיני נגינה (שהם) כידוע ליודעי שיר חור פשוט, כפול, מושול, מרובע שבמילואם הם 'אותיות כנגד עשרה מיני נגינה, שהם בגימטריא ע"ב שהם כינור של ע"ב נימין, שלעתידי יתנגן שיר זה אשר ירפא את כל החליים, הפעעים וההתעלפויות, ויוציא את כל החצים המורעלים - כמבואר בסיפורי מעשיות)

אמנם - מדגיש ר' יעקב מאיר - תיקונים נעלים ונפלאים נעשים ע"א אמירת עשרה מיני נגינה אלו - אך לעובדא למעשה צריך לאמרו פשוט, מילה במילה בכוונת התיבות, וכל התיקונים הנשגבים נעשים מאליהם.

שאלה: האם יש ענין גם באמירת התפילה שלאחר העשרה מזמורים? **תשובה:** אמנם תפילה נפלאה ונוראה היא - אך בציון ישנם שלשה דברים: תיקון הכללי, פרוטה לצדקה, וידוי!

שאלה: בזמן הנוחת, האם לחזור על תיקון הכללי כמה וכמה פעמים, או לומר תהלים וכדומה? **תשובה קצרה:** כל חד כפום דמשער בלבי... אך ישנה שיחה מעניינת מרבינו שאמר שיהיה לו "חילוף עצמות" אם יאמרו תהלים על ציונו (יצוין גם כי פעם בעת ששח רבינו הקדוש מציונו שרצונו עז שיבואו אליו, אמר אז שיהיו לו שעשועים גדולים ותענוג רב אם יבואו על קברו "ללמוד ולהתפלל").

ר' יעקב מאיר חוזר ומדגיש שכדאי לומר את התפילה שלאחר העשרה מזמורים פעם אחת, אך אין זה "חיוב" לאמרה כל אימת שאומרים את המזמורים.

זאת לדעת, שכל "תיקון הכללי" הוא תקון בפני עצמו. עוד פעם - עוד תיקון נצחי, וכן הלאה.

מתוך קונטרס 'העליה' - תיאור חי מנסיעת מוריני הגר"מ שליט"א לציון הק' בשנת תשמ"ח פרי עטיו של הגה"ח ר' בצלאל פרידמן שליט"א, ומתוך חינו המיוחד העתקנום כלשונו:

כל כמה שאנו מתקרבים לציון נעשית האוירה רצינית יותר וכל אחד עושה את חשבון נפשו לפני מי עומד הוא להתראות. כל אחד ואחד רוצה בכל לב לקיים את המוטל עליו בתכלית השלימות. ר' יעקב מאיר נעשה מעתה מרכז לשאלות שונות של הנוסעים כיצד להתנהג בכמה ענינים בהיותנו בציון. והרי כמה מהן:

מלבד הפרוטה לצדקה ואמירת עשרת המזמורים - קובע ר' יעקב מאיר יש לקיים את ענין וידוי דברים לפני הצדיק.

לשאלת ר' חיים זילברמן אם נוהג ענין זה גם כיום לאחר ההסתלקות - הוא משיב: בקבר הצדיק שייך ענין זה.

שאלה: מה זה השתטחות? **תשובה:** בחב"ד ישנו ספר מיוחד הנקרא "השתטחות" שם מונה חמש דרגות בהשתטחות, שכללותה היא ענין הדביקות ההתקשרות לצדיק, האחת היא הפשוטה - שבאים בפשיטות אל הצדיק מבקשים שימליץ טוב, וזה כבר להשתטחות ייחשב. עוד יש ענין בהשתטחות, עמוק יותר, והוא ההתדבקות רוחא ברוחא, להמשיך ולהחדיר בקרבו את אור הצדיק, דעתו ואמונתו וקדושתו. ואנו צריכים להאמין כי באמירתנו את "תיקון הכללי" שזה ענין העשרה מיני נגינה שזה מחיה את הבת מלכה (כידוע מסיפורי מעשיות) זהו התיקון הגדול ביותר. רבינו אומר בתורה ח' שכל חידוש

לבקש מהצדיק בהשתטחות

מגמת הצדיקים לתקן פני הדור ולהתפלל על החיים.

וכך מובא **בזוהר הקדוש פרשת אחרי** (עא): אמר רבי ייסא בשעתא דאצטריך עלמא למטרא אמאי אזלינן לגביהון דמתייא והא כתיב ודורש אל המתים ואסיר, אמר ליה עד כען לא חמיתא גדפא דצפרא דעדן ודורש אל המתים אל המתים דייקא דאינון חייבי עלמא דאינון מעמין דאשתכחו תדיר מתים, אבל ישראל דאינון זכאי קשוט שלמה קרא עליהו ושבח אני את המתים שכבר מתו בזמנא אחר, ולא השתא שכבר מתו והשתא אינון חיי.

וכעין דברי זוהר הקדוש מובא בשו"ת **תחתם סופר** (שם) שמותר ומצוה לבקש מצדיק ותלמיד חכם שיתפלל עבורו, ואין זה דומה למי שמבקש מהמלאך, כי המבקש ממלאך יש בזה קטנות אמנה, שנראה שאינו מודה שבני ישראל ספונים וחשובים לפני הקב"ה לשמוע תפילתם, וצריך מליץ אחר עבורם. אבל לבקש מתלמיד חכם טוב ויפה הוא, כי כל ישראל שותפים וגוף אחד ונפש אחד וכשאחד מצטער גם חבריו מרגיש, וכיון ששניהם בצער טוב יותר שיכנס הראש משיכנס הרגל, והתלמיד חכם הוא הראש והוא בעצמו בעל דבר לבקש ואינו כמליץ בעד אחר. עכ"ל.

עם החפצים עד מוצאי שבת ויום טוב בכדי שיעשו, ואין נראה כן. ואף שכתב הביאור הלכה (ס"י תקטו ס"א ד"ה דורון) שמי שקצץ עם חנווני גוי להביא פירות בערב יום טוב ונתעכב והביאו ביום טוב שאסור ליקח ממנו, היינו דשם לא עיוות כלום אלא שלא עמד בהסכם, וכשמביא הפירות ביום טוב מביאו לצורך ישראל. מה שאין כן בנדון דידן שאחריות המזוודה על חברת התעופה והם עיוותו והתרשלו הם מביאים כדי לנקות אשמתם.

אך, אם חברת התעופה שייך ליהודים לא שייך היתר זה, דיהודי אסור לו לעשות מלאכה עבור אחר גם בשביל לנקות אשמתו. אמנם מכיון שעל פי רוב גם כשיש חברת תעופה יהודי המשלוחים נעשים על ידי גוים, אם כן לא מיבעיא באופן שהחברה לא קבעו בפירוש עם הגוי לעשות מלאכתו בשבת שאין איסור כלל כפי שמפורש בהלכות יום טוב (ס"י תקטו ס"ט), אלא אפילו באופן שקבעו עמו נראה שאם הם תינוקות שנשבו ושוגגים יש לצדד להתיר ההנאה (עיי"ש במשנ"ב ס"ק סח ובה"ל ס"י שיש ס"א ד"ה אחת).

קנו שביתה בתחום הבעלים

והנה בכל זה אין חשש איסור מדין כלים ששבתו מחוץ לתחום, דהכלל שחפצים של אדם נגררים אחריו וקונים שביתה אצלו אפילו כשלא היו עמם בשעה שכשדקו היום, וגם כן המזוודה קונה שביתה במקום הבעלים ומותר לטלטלם בתוך התחום (עי' ס"י שצ"ג).

כתב **המשנה ברורה** (ס"י תקפא סקכ"ז) שהשתטח על הקברים לא ישים מגמתו נגד המתים אך יבקש מהשי"ת שיתן עליו רחמים בזכות הצדיקים שוכני עפר. **ובחיי אדם** (כלל קלח ד"ה) כתב, שקרוב הדבר שיהיה בכלל ודורש אל המתים.

אמנם **הפרי מגדים** (א"א ס"י תקפא סקט"ז) כתב דבסידור מענה לשון יש תפלות שאומרים על הקברים ומשמע קצת שמבקשים מאת הנפש שיליץ טוב בעדנו. ובאמת שכן מפורש **בגמרא סוטה** (לד:): וכך מובא שם: ויעלו בנגב ויבואו עד חברון - מלמד שפירש כלב מעצת מרגלים והלך ונשתטח על קברי אבות, אמר להן **אבותי בקשו עלי רחמים שאנצל מעצת מרגלים**. וכך מובא **בספר חסידים** (ס"י תג:): הנאה יש למתים שאהביהם הולכים על קבריהם ומבקשים על נשמותיהם טובה ומטיבים להם באותו עולם, וגם כשמבקשים מהם הם מתפללים על החיים, וכל בן יפונה נשתטח על קברי האבות. עכ"ל.

ובשו"ת מנחת אלעזר (ח"א ס"י סח) הוכיח מהרבה מקומות בש"ס מדרש וזוהר שנהגו לבקש מהנפטר שיעורר עליו רחמים, ואין חשש ודורש אל המתים רק במרעיב עצמו ללון בבית הקברות או שכוונתו שישירה עליו רוח הטומאה ח"ו, אבל לבקש מצדיק על קברו מצוה גדולה היא, וזהו כל

הנאה ממעשה גוי

והנה ידוע שגם במקום שאין איסור אמירה לגוי יש איסור הנאה ממעשה גוי, כפי שמבואר כמה פעמים **בשו"ת ערוך** שגוי שהדליק נר לצורך ישראל אפילו שלא בציווי ישראל אסור להנות ממנו (ס"י רעו ס"א), וגוי שהביא מחוץ לתחום בשביל ישראל אסור למי שהובא בשבילו (ס"י שכה ס"ח), וכן גוי שמילא מים לבהמת ישראל מבור שהיא רשות היחיד לרשות הרבים אסור להשתמש עם המים (שם ס"ט). ואם כן לכאורה גם בנדון דידן שאין איסור אמירה לגוי, עדיין היינו צריכים לאסור להנות מן החפצים שהביא שהביא משני סיבות, הן משום שהביא מחוץ לתחום ומחוץ לעירוב, והן משום שהביא החפצים עם מכונת.

אכן נראה שבנדון דידן יש להתיר על פי מה שכתב **הביאור הלכה** (ס"י רעו ס"א ד"ה לצרכו) שגוי שרצה לתקן נר של ישראל ונכבה בידו וחדר והדליקו הרי זה כמי שעשאו הגוי לצורך עצמו, שעיקר כוונתו היה כדי לתקן טעותו ולהוריד אשמתו. דגם בנדון דידן מכיון שעל פי חוק חברת התעופה אמורה לדאוג שיעגלו המזוודות ליד בעליהם, ומה שנתעכב המזוודה ונאבדה היא כקולר התלוי על צוארם, ועיקר כוונתם לתקן את אשר עיוותו והתרשלו. וכן פסקו **בשו"ת ויען דוד** (א"ח ס"י מו אות ד.) בשם **הגר"מ הלארשטאם ז"ל** ו**בשמירת שבת כהלכתה** (פ"א סכ"ד).

אלא **שבספר ארחות שבת** (ח"ב פכ"ג ס"ו וחי"ג פכ"ה אות סד) החמיר בזה שאסור להשתמש

מזוודה שהגיע בשבת ויום טוב

במקום הפסד או צורך גדול או מצוה (עי' ס"י שכה משנ"ב סקנ"ז ושעה"צ סקנ"ד וס"י שז ס"ה).

אך, אם הגוי מסייע את המזוודות ברכב אסור לומר לו בפירוש להיכנס לתוך העירוב אפילו במקום הפסד, דנסייעה ברכב הוא איסור דאורייתא ולא הותר אמירה לנכרי במקום הפסד באיסור דאורייתא. אלא אם כן יש באמת אפשרות ושיקול דעת שהגוי יביא את המזוודה ברגליו ומחמת נוחיותו הוא משתמש ברכב יש להקל (עי' ס"י רעו משנ"ב ס"ק כז בשם ה"ט).

ואם בתוך המזוודות יש בגדי שבת ויום טוב ואין לאיש מה ללבוש, ואי אפשר לו ללבוש את הבגדים במקום שהמזוודה נמצא. יש להתיר בכל אופן אמירה לגוי, כי מי שאינו לבוש בבגדי שבת המתאימים לו יש בזה משום כבוד הבריות, וכפי שכתבנו שבמקום כבוד הבריות לא גזרו על שבות דרבנן.

הגוי הביא בתוך העירוב

אם חברת המשלוחים הביא את המזוודות במקום מרכזי בתוך העירוב, ועל כל אחד לדאוג לקחת את המזוודה שלו לתוך ביתו הפרטי, יש לדעת שעל פי הלכה אסור לסחוב מזוודות ברחוב בשבת ויום טוב במקום שאנשים מסתובבים שם משום עובדא דחול, גם אם יש עירוב ואין מוקצה במזוודה (ס"י תקי ס"ח). אבל אפשר לבקש מגוי שיסחוב את המזוודה ואין לאסור בזה משום אמירה לנכרי, כיון שעיקר האיסור אינו אלא משום עובדא דחול (עי' בה"ל ס"י שלג ד"ה וכל).

כל זה מדובר שעיקרי הדברים שבמזוודה אינם חפצי מוקצה, אבל אם עיקרי החפצים שבמזוודה הם חפצי מוקצה אסור לטלטלם משום שהמזוודה נעשית בסיס לאיסור, ואסור לבקש מגוי שיטלטל את המזוודה בשביל לשמור את חפצי המוקצה שבתוכו. אבל אם צריך לחפצי היתר שבתוך המזוודה, או שצריך לפנות את המקום שהמזוודה מונחת שם מותר לבקש מגוי לטלטל את המזוודה עד הבית (יעו' משנ"ב ס"י רעו ס"ק לא).

ויש להעיר, שמזוודה שנתעכבה והגיעה אינה מוקצה אף שהגיע מחוץ לתחום מכיון שדעת הבעלים עליה וידע שיתכן שתגיע בשבת ויום טוב. אבל מי שהיה דעתו בבירור שבדאי לא יגיע המזוודה ביום טוב מכיון שלא היה דעתו עליו מערב שבת ויום טוב ושהו בבין השמשות של כניסת היום מחוץ לתחום, יש מחמירים שזה מוקצה בשבילו (עיי' תקטו ס"ט וס"י תקפו משנ"ב ס"ק פז).

לחתום על מסמכים

בדרך כלל כשמגיע המזוודות השליח הגוי מבקש לחתום על מסמכים שאכן הגיעו החפצים לייעדם. ונראה שמותר לומר לגוי שיחתום במקומו על המסמכים ואין בזה איסור אמירה לגוי, שעיקר כוונת הגוי לחתום לצורך עצמו כדי לקבל משכורת מהחברה שאכן עשה שליחותו, ואינו מכיון לחתום לטובת המקבל בשביל לוודא שלא יקחנו מישהו אחר, שאז היה המקבל בעצמו צריך לחתום (וכעין ס"י שז סכ"א).

מצוי כשנוסעים לאומן שלפעמים נשארים המזוודות בדרך ואינם מגיעים מיד עם נחיתת המוטוס, וחברות התעופה עם הסוכנים דואגים שיעגלו המזוודות עד מקום מושבם של הנוסעים, ולפעמים המזוודות מגיעים בשבת או ביום טוב. ויש לדון בזה בכמה פרטים כפי שנבאר;

הגוי מביא מעצמו עד הבית

הנה מצד איסור אמירה לגוי כל עוד שלא דובר בפירוש עם הגוי שיביא את המזוודות בשבת ויום טוב, והגוי מביא מעצמו, אין איסור אמירה לגוי, ואפילו אם הגוי מביא את המזוודות לתוך הבית אין צריך למחות בו שהרי הוא עוסק במלאכתו כשכיר אצל חברת המשלוחים בלא ציווי ישראל (מבואר בס"י רמז ס"ד וכאן היו כקצין).

להתקשר לחברה בערב יום טוב

וכן הדבר פשוט שמותר להתקשר לחברת התעופה לברר על המזוודה ולבקש מהם או מחברת משלוחים אחרת שיביאו את המזוודה עד הבית כל עוד שיש להם אפשרות להביא את זה קודם כניסת החג, כפי שנפסק **בשו"ת ערוך** (ס"י רנב ס"ב) שמותר להזמין סחורה אצל הגוי אם קוצץ לו דמים ואינו קובע לו לעשות מלאכה בשבת דוקא.

אמנם במקרה שרואים בערב החג שהיום מתקרב ובא ועדיין לא הגיעו המזוודות, ואין מצב שיעגלו רק באמצע שבת ויום טוב אסור לבקש מהם להביא את המזוודה בשבת ויום טוב שבזה קובע מלאכתם בשבת ויום טוב. ואפילו במקום הפסד אסור דהנסייעה ברכב כרוך באיסורי תורה, וגם תחומין יותר מ"ב מיל לדעת הרבה פוסקים אסור מן התורה, ולא הותר אמירה לנכרי באיסור דאורייתא. אכן אם יש במזוודה דברים הנוגעים לכבוד הבריות מותר, דבמקום כבוד הבריות לא גזרו על שבות דרבנן (מבואר בס"י יג ס"א).

ונראה שאם אינו מבקש מחברת התעופה בפירוש שיביאו בשבת ויום טוב, רק צועק עליהם למה לא הביאו את המזוודות כפי שמוטל עליהם אין בזה חשש איסור אמירה (עיי' שז ס"ב וע"ע בב"ה ל"ד"ה ואפי' בשם החת"ס דחשוב אמירה דאמירה).

הגוי הביא מחוץ העירוב

במקרה שהגוי הביא את המזוודות בשבת ויום טוב מחוץ לעירוב אסור לומר לו להכניס המזוודות לתוך העירוב, וכן במקום שאין עירוב אסור לומר לו להכניס את המזוודות לתוך הבית, כפי שמבואר כמה פעמים **בשו"ת ערוך** (רנב רנב ס"ב ס"י שז סכ"ב משנ"ב ס"ק עז וס"י שכה ס"א) שאסור לומר לגוי לטלטל חפץ מרשות לרשות.

אכן אם יש הפסד רציני אם לא יכניסו את המזוודות לתוך העירוב, או שיש צורך גדול אחר, או שיש בזה דבר מצוה, מותר לומר לגוי להכניס את המזוודות אל הגוי מבית סוחר את המזוודות ברגליו, ודרשות הרבים שלנו דינו ככרמלית, ואמירה לעכו"ם בכרמלית הוא שבות דשבות, ושבות דשבות מותר

הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זי"ע"א (א"י)

הביקור השני

כעבור למעלה מעשר שנים מעת פגישתם הראשונה של רבינו זי"ע עם הרה"ק בעל התניא זי"ע, נועדו שוב הצדיקים יחדיו. היה זה בסוף החורף של שנת תק"ע, אז הגיע בעל התניא לבקר אצל רבינו בעיר ברסלב. באותה עת יצא הבעל התניא מעירו ליאדי לדרך הארוכה לעבר עיר טולטשין, כדי לבקר בהיכלו של הרה"ק רבי ברוכל ממעזיבו זי"ע דוד רבינו, על מנת ליישר את ההדורים ביניהם אודות חלוקת מעות ארץ ישראל. (ה'מגידות' של הרבי ר' ברוך פרוסה היתה גם במעב' כז' וגם בטולטשין, והיה לו בית דירה בשני הערים הללו, והיה שווה לסירוגין חודש אחד בטולטשין וחודש אחד במעב' כז' - מפי החסיד רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל הובא בשיח שרפי קודש). בדרך מסעו עבר בעל התניא בערים טעפליק, הייסין, לאדיזין, וברסלב, כי כן היא הדרך.

הזון רב ופרוטתו

בהיותו על אם הדרך עצר בעל התניא למנוחה בעיר טעפליק. באותה עת סערה טעפליק בעקבות פרשת היתר עגונה, שלא מצאו לה דרך להתירה. על כס הרבנות בטעפליק ישבו אז כסאות למשפט שני דיינים, האחד היה הגאון רבי מרדכי דיי"ן זצ"ל שהיה תלמיד רבינו זי"ל ונתמנה לרבנות טעפליק בפקודתו של רבינו זי"ל (על קל מסופר, שרבינו אמר פעם לחושבי טעפליק "איך האב איך צו געשטעלט א גוטער דיי"ן"). הדיין השני לא נמנה על אנ"ש. לאחר שרבי מרדכי הפך בדבר מכל הצדדים הגיע למסקנה שקיימת אפשרות מעשית להתיר את האשה מכבלי עגינותה, אולם הדיין השני התעקש לצדד לאיסור. משכן, חשש רבי מרדכי לפרסם לבדו כתב היתר עגונה, ומאת ה' הייתה זאת שנזדמן אז הרב בעל התניא לעירם, מיהרו אפוא רבי מרדכי יחד עם עמיתו לשטוח לפניו את כל נימוקיהם וסברותיהם להתיר ולאסור. בעל התניא צלל לעומקה של הלכה כשהוא שומע בתשומת לב מרובה את כל צדדי ההיתר והאיסור, ודבריו הישרים הנכוחים של רבי מרדכי הוטבו בעיניו מאוד, הוא הסכים להכרעתו ואף הצטרף עמו להתרת העגונה.

בעת פרידתו מבני טעפליק כאשר ליווהו כל אנשי העיר בכבוד גדול, התבטא: "יש כאן שני רבנים שיתדו שוים הם הון רב ופרוטתו..." כוונתו הייתה, שרבי מרדכי שווה הון רב לרוב גדלותו בתורה, ואילו הרב השני לעומתו שווה רק פרוטה...

המשך מעמדו ב'

להשתטחות באופן זה - כך מובא. ולשאלה האם הוא שולל זאת לגמרי - נענה: חלילה, אך לא כולם נוהגים כך... (ובחינתו בציון הבחנה שר' יעקב מאיר לא עשה בימים הראשונים "השתטחות" אלא הוא עמד כל הזמן במרחק מה מהציון, רק בפעם האחרונה ברגעים האחרונים טרם פרידתו מהציון התקרב ר' יעקב מאיר ונשתטח לשניות ספורות כאשר כל גופו מרתת, מיד התרומם כשפניו לחים מדימוע).

ואגב - מעורר ר' יעקב מאיר בזאת ודאי צריכים להיזהר: שכל התפילות יהיו מופנות לקב"ה בלבד וחלילה לא אל הצדיק, ורק המקום מסוגל שיתקבלו התפילות, וכן מבקשים מהצדיק שיימליץ טוב וזכותו תגן עלינו.

"ציון רבינו - זועק רבי יעקב מאיר מקרב לבו - הוא ענין ה"קדושה וטהרה" וענין "התפילה", וזה כל האדם! וזה האדם והתחילו להתעורר אצלו ולהאיר לו שני הענינים היסודיים הללו, אשריו טוב לו, כי אז אות וסימן הוא שכבר התחיל להתעורר אצלו תיקונו הכללי - ענין המשיח שבו, וכל זמן שאין לו שייכות לשני ענינים אלו עבודתו לריק ח"ו, כי הפגמים בזה

"תנו כבוד לשר האלק"!

בהגיע בעל התניא לעיר ברסלב מיהר להיכנס לבית רבינו הקדוש. רבינו כיבדו עד מאוד ואמר: **תנו כבוד לשר האלק!** באותו עת נכח שם הגביר משה חנינקס (שבאותו זמן היה מקורב לרבינו), רבינו פנה אליו ואמר: "גיב צדקה פאר אן אמת'ן תלמיד חכם... (תן צדקה לתלמיד חכם אמיתי!), כשכוונתו למצות הצדקה לעניי ארץ ישראל שהבעל התניא היה מראש המתעסקים במצוה רבה זו. הוציא משה רענדל של זהב שהיה בזמנו הון רב מאוד והניחו על השולחן, פנה אליו רבינו בתמיהה: "אה?! דאס גיבט מען אן אמת'ן תלמיד חכם" (וכי וכן נותנים לתלמיד חכם אמיתי?) הוציא משה עוד רענדל והניח על השולחן, ומשראה את פני רבינו שעדיין אינו מרוצה הוסיף עוד רענדל ועוד רענדל, עד שהוריק סכום של עשרה רענדלאל! הון עצום עד מאוד... לאחר שנערמו כל המטבעות אחז רבינו באצבעותיו את כנף בגדו ובאמצעות בגדו קירב ["צוגעשארט"] את כל המטבעות לעבר הרב בעל התניא ולקחם בתשואות חן.

"הוא היה אדם גדול מאוד, גיבור מלחמה"

גם בכתבי חסידי חב"ד מתואר הביקור המרומם בהערכה רבה כפי שמופיע גם בספר "בית רבי" (דף מ"ו א) בזה"ל: **גם שמענו שהתראה [הרב רש"ז בעל התניא] עם הרב מבראסלב נכד הבעל שם טוב נ"ע, כשנסע בערי פולין להתראות עם הרב רבי ברוך נסע דרך עיר בראסלב, ויצא הרה"ק נגדו חוץ לעיר, והביאו לביתו, וכבוד גדול עשה לו.** ובהערות שם בשולי הגיליון מופיע כתוב: ושמענו בשם אחד מהרבנים מנכדי רבינו [הרש"ז] שאמרת שנתעורר המחלוקת על הרב מבראסלב מרבני פולין, **רצה רבינו [הרש"ז] לעמוד עבור כבוד הרב הג"ל [מוהרנ"ג]**. ואמר עוד שדרך הרב היה להעמיד עצמו בנסינות, וזה אסור כי אנו מבקשים ואל תביאנו לידי נסיון, אבל הוא היה אדם גדול מאוד גיבור מלחמה וכו' עכ"ל שם.

תורה ע"כ חיים נצחיים

מקובל בקרב אנ"ש כי את התורה "חיים נצחיים" בליקוטי תניא סימן ע"ב אמר רבינו בפני הרה"ק בעל התניא. (ואולם לגיוסא אחרת אמר רבינו תורה זו בפני הרה"ק רבי מרדכי מטשערנאביל זי"ע בעת שביקר בהיכלו, ועיין טעם זקנים גיליון ס"ז הערה ב').

הינם בגדר של טומאת מת, כריתות רח"ל - והשמירה מן הפגם, וגדרי הקדושה, הם ענין של נצחיות כנאמר ש"סידור הוא חי עלמין" - חיי עולם, נצחיות, וזה הוא גם ענין התפילה (עיין לקו"מ תניא סי' פ"ג). הבה ונחזק התקשרותנו אל רבינו שכל עסקו היו בשני הענינים היסודיים הללו, ויומשכו הם עלינו. וכאן ממקום ציונו המקודש בכל מיני קדושות הוא ממשיך את הענינים הנשגבים האלו בכפליים, רק צריכים "להתכופף" ולשאוב ---

ומדיבורי התעוררות אל דיבורים של התחזקות: ר' יונה לעבל זצ"ל היה קשור תמיד אל ציון הרשב"י, וכידוע היה גם מרובה בטהרה בטבילות במקוואות (ר' יעקב מאיר מציין שר' יונה לא בחל בשום עבודה לפרנסת ביתו, רק שיהיה בה את שני התנאים: שיוכל ללכת למקוה מתי שירצה, ואפשר לו לנסוע למירון כל אימת שיעלה רצון לפניו...) אי מי שמע אותו פעם מוציא אנחת רווחה מלבו לפני טבילה: כל זמן שאפשר לטבול לבד בכוחות עצמנו. אז אשרינו !!! ובכן מזדעק ר' יעקב מאיר בקול מאושש - אם יכולים לבוא לרבינו בחיים חיותנו ולהשתטח על ציונו הקדוש בעוד נשמתנו בגופנו אשרינו !!!!!!!

ברכת מזל טוב

להר"ר מאיר וייס הי"ו

להל' הולדת הבן וחבת

יה"ר שיהיה לגדלו לתורה לחופה

ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה

ברכת מזל טוב

להר"ר אברהם משה מנחם הי"ו

להל' הולדת הבת

יה"ר שיהיה לגדלה לתורה לחופה

ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה

ברכת מזל טוב

להר"ר נתן מנדלסון הי"ו

להל' הולדת בן יחיאל משה נ"ו

להל' הולדת הבן וחבת

יה"ר שיהיה לגדלו לתורה לחופה

ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה

ברכת מזל טוב

להר"ר יהודה אריה צבי פרידמן הי"ו

להל' הולדת הבן

יה"ר שיהיה לגדלו לתורה לחופה

ולפעש"ט ולרוב נחת דקדושה

רבי נחמן מולטשינער (מ)

אל המנוחה ואל הנחלה

גם אחר שנגמרה הדפסת הספרים עדיין לא הייתה הישועה בשלימות, כי היו צריכין להביא הספרים מלמברג אל תוככי מדינת אוקראינה.

אנ"ש ידעו והבינו שגם זה יהיה מהעבודות קשות שבמקדש, כי ספרי רבינו זי"ל היו אסורים בהדפסה באוקריינא, והיה ידאים מאד פן יתוודע הדבר להממשלה שהודפסו ספרי רבינו זי"ל חוץ לגבולי המדינה וכו'. גם אפשר שיתראה לאנשים זרים שמביטים בעין רעה על ספרי רבינו זי"ל, ששיתוודע להם שהדפיסו ספרים יתחילו עוד הפעם במסירות ומלשינות. לכן הוצרכו אנ"ש להביא את הספרים בצנעה שלא ישלשו עליהם רע עין. ר' נחמן מצדו שלח לאט לאט בכל פעם עוד ספרים ועוד ספרים לגבולי אוקריינא, עוד לפני בואו.

"שיבוא לשלום מהרה עם הסחורה כבי טוב"

תלמידי מוהרנ"ת הנאמנים, השתדלו בכל כוחם ואונם, ועשו יותר מכולם, והמציאו בכל פעם דרכים איך להעביר הספרים שנדפסו מעבר הגבול לתוך ערי אוקריינא, ושלא יתוודעו הדבר לאנשי הרשות שעמדו בשמירה יתרה נגד זה, ולאט לאט עלה בידם בסייעתא דשמיא מרובים והכניסו את כל הספרים.

מוהרנ"ת זי"ל במכתביו הזכיר זה, ושמחתו הקדושה לא ידעה גבול, בראותו שאחר יגיעות וטירחות כאלה, לא הייתה היגיעה לריק, וזי"ל:

"ב' אלול תר"ג טשעהרין...ואודות העסק שלנו יש לי נחת גדול מה שאתם עוסקים בזה, השי"ת יזכינו שיבוא לשלום מהרה עם הסחורה כבי טוב, וכל אנ"ש מחכים מאד לזה, ומהסתם תכתוב לי בזריזות לאומאן ישועות ה' אשר יעשה בענין זה בחסדו יתברך, ולפה אין לך לכתוב עוד, ובדעתי לנסוע על שבת הבאה עלינו לטובה" (ס' תל"ה).

"חייתי עובר את הגבול כאור יום..."

בסוף חודש מנחם-אב התחיל ר' נחמן לנסוע מעיר יאס לאוקריינא עם הספרים הנשואים אצלו, בלב מלא פחד ורעדה חשש פן ואולי יתפסו אותו שומרי הגבול. והיה כשהגיע באמצע הדרך שמע שהממשלה מחפשת מאד אצל הגבול כל מי שמכניס סחורה אסורה. מרוב פחדו נסע בחזרה ערך עשרים וויערסט, להמתין עד יעבור זעם, ונתארח במלון אחד.

בליל שבת קודש דיבר שם ר' נחמן עם הבעל הבית הרבה דיבורי אמונה והתעוררות לעבודת השי"ת, דיבורים נפלאים ממה שקיבל ממוהרנ"ת ומתלמידי רבינו זי"ל. שאלו בעל אכסניא: תאמר לי מאין לכם כל כך דיבורים יפים אמיתיים ונחמדים? ענה לו ר' נחמן: תדע שהכל הם נכתבים בתוך הספרים הללו שיש לי, היינו בה'ליקוטי הלכות'. אז נתלהב האיש ואמר לו: תמחל לי כבודו, למה הייתם מפחדים להעביר את הגבול עם הספרים הללו?! הלא עם ספרים כאלו הייתי הולך עמהם בימים האלה, מי בין המצרים, אפילו באמצע היום, ולא הייתי מתפחד כלל מהממשלה, כי כדאי זכות הדיבורים הקדושים הללו להגין. ומזה נתעורר ר' נחמן ונסע עם כל הספרים דרך הגבולות, ולא אונה אליו כל רע ובא לביתו בשלום.

לעמוד אצל הגבול...

אחר כך כשסיפר ר' נחמן סדר נסיעתו למוהרנ"ת, וסיפר לו גם כן שמחמת פחד הממשלה ברח בחזרה כמה וויערסט ושבט אצל אכסניה וכו' כנ"ל, אמר לו מוהרנ"ת שלא טוב עשה, כי אם היית צריך לישועה אצל הגבול, היית צריך לעמוד שמה ולהתפלל להשי"ת בדיבורי תפילה והתבודדות, ולחכות אצל הגבול על הרגע והשעה של הישועה, ואז כשיגיע זמן הישועה היית שם כרגע, ומדוע ברחת? (אבניה ברזל, חנ).